РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

Р Е Ш Е Н И Е

№ РТПГ-1

от 03.01.2025 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 03.01.2025 г., като разгледа изискванията на Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, установи следното:

Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460) установява правила относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, включително правила относно прилагането на методиката за референтна цена, изисквания за консултации и публикуване, както и за изчисляване на минимални цени за стандартните продукти за капацитет. По смисъла на чл. 3, т. 1 и т. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 „референтна цена“ означава цената на продукт за капацитет - гарантиран капацитет, с продължителност една година, която се прилага на входните и изходните точки и се използва за определяне на капацитетно базирани тарифи за пренос, съответно „методика за референтна цена“ означава методика, прилагана по отношение на частта от приходите от услуги за пренос, която трябва да бъде събрана от капацитетно базирани тарифи за пренос, с цел получаване на референтни цени.

Съгласно чл. 6, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 методиката за референтна цена се определя или одобрява от националния регулаторен орган след приключване на окончателна консултация по реда и при условията на чл. 26 и чл. 27 от същия регламент. Прилагането на методиката за референтна цена води до определяне на референтна цена – чл. 6, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Окончателната консултация на методиката за референтна цена включва следната информация: **а) описанието на предложената методика за референтна цена**, както и следните елементи: указателната информация, в т.ч. обосновката на използваните параметри, свързани с техническите характеристики на системата, както и съответната информация за съответните стойности на тези параметри и направените допускания, а именно: информация относно параметрите, използвани в прилаганата методика за референтна цена, които са свързани с техническите характеристики на преносната система, като: технически капацитет във входните и изходните точки и съответни допускания; прогнозен договорен капацитет във входните и изходните точки и съответни допускания; количеството и посоката на потока на газ за входните и изходните точки и съответни допускания, като например сценарии за търсене и предлагане за потока на газ при върхови условия; структурното представяне на преносната мрежа, с подходящо ниво на детайлност; допълнителна техническа информация за преносната мрежа, като дължина и диаметър на тръбопроводите и мощност на компресорните станции; размера на предложените корекции за капацитетно базирани тарифи за пренос; примерните референтни цени, предмет на консултацията; резултатите, компонентите и подробностите за тези компоненти за оценките на разпределението на разходите; оценката на предложената методика за референтна цена; когато предложената методика за референтна цена е различна от методиката за референтна цена при капацитетно претеглено разстояние, сравнението ѝ с

последната, придружено от информацията за примерните референтни цени; **б) указателната информация** – разрешените или целевите приходи, или и двата вида, на оператора на преносна система; приходите от услуги за пренос; следните съотношения за приходите, а именно: съотношение между капацитетно и стоково базиране, т.е. съотношението между приходите от капацитетно базирани тарифи за пренос и приходите от стоково базирани тарифи за пренос; съотношение вход-изход, т.е. съотношението между приходите от капацитетно базирани тарифи за пренос във всички входни точки и приходите от стоково базирани тарифи за пренос във всички изходни точки; съотношение между вътрешносистемни и междусистемни приходи, т.е. съотношението между приходите от вътрешносистемно ползване на мрежата както във входните точки, така и в изходните точки, и приходите от междусистемно ползване на мрежата както във входните точки, така и в изходните точки; **в) информация за тарифите за пренос и тарифите за услуги, различни от пренос**, както следва: когато се предлагат стоково базираните тарифи за пренос - начина, по който те са установени, дела на разрешените или целеви приходи, прогнозирани за събиране чрез такива тарифи и примерните стоково базирани тарифи за пренос; когато се предлагат услуги, различни от пренос, предоставяни на ползватели на мрежата - съответната методика за тарифите за услуги, различни от пренос, дела на разрешените или целеви приходи, прогнозирани за събиране чрез такива тарифи и начина, по който се равняват съответните приходи от услуги, различни от пренос; примерните тарифи за услуги, различни от пренос, предоставяни на ползватели на мрежата; **г) указателната информация** – разяснения за разликата в нивото на тарифите за пренос за един и същи вид преносна услуга, приложимо за текущия тарифен период и за тарифния период, за който се публикува информацията и за разчетната разлика в нивото на тарифите за пренос за един и същи вид преносна услуга, приложимо за тарифния период, за който се публикува информацията, и за всеки тарифен период в рамките на остатъка от регулаторния период, както и информация за опростен тарифен модел, актуализиран редовно, придружен от разяснение за начина, по който да се използва, даващ възможност на ползвателите на мрежи да изчисляват тарифите за пренос, приложими за текущия тарифен период, и да предвиждат тяхното евентуално изменение след този ценови период; **д) когато подходът на фиксирана дължима цена се разглежда за предлагане при режим на пределни цени за съществуващ капацитет**: предложения индекс; предложеното изчисление и как се използват приходите, получени от премията за риск; в коя(и) точка(и) на междусистемно свързване и за кой(и) тарифен период(и) се предлага този подход; процеса на предлагане на капацитет в дадена точка на междусистемно свързване, когато се предлага както подходът на фиксирана, така и подходът на плаваща дължима цена.

Окончателната консултация следва да е с продължителност от най-малко два месеца, като в рамките на един месец след края на консултацията, операторът на преносна система или националният регулаторен орган, публикуват получените отговори от консултацията и тяхно резюме – чл. 26, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2017/460. В рамките на два месеца след края на консултацията, Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (АСРЕ) публикува и изпраща на националния регулаторен орган или оператора на преносна система, в зависимост от това коя организация е публикувала документа за консултация, и на Европейската комисия заключението от своя анализ, а в срок от пет месеца след приключването на окончателната консултация националният регулаторен орган взема мотивирано решение по всички елементи на документа за консултация и го публикува – чл. 27, пар. 3 и пар. 4 от Регламент (ЕС) 2017/460. Според чл. 27, пар. 5 от същия регламент посочената процедура се повтаря поне веднъж на всеки пет години.

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с Решение № НГП-1 от 02.10.2020 г. е утвърдила на „Булгартрансгаз“ ЕАД необходими годишни приходи за регулаторен период от 1 октомври 2020 г. до 30 септември 2025 г. В тази връзка, до началото на новия регулаторен период на дружеството, а именно: 1 октомври 2025 г., КЕВР следва да е одобрила методика за референтна цена, въз основа на която цена да бъдат определяни капацитетно базираните тарифи за пренос. За тази цел следва да бъде проведена окончателна консултация по реда и при условията на чл. 26 и чл. 27 от Регламент (ЕС) 2017/460. По аргумент от чл. 26, пар. 1 от

посочения регламент националният регулаторен орган приема решение, въз основа на което същият провежда окончателната консултация или я възлага за провеждане на оператора на преносната система. Според международната практика в Белгия, Полша и Словакия окончателната консултация се провежда от операторите на преносни системи, а в Австрия, Германия и Франция – от националните регулаторни органи.

Предвид горното и с оглед най-пълно обезпечаване на изпълнението на целите по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2017/460, а именно: даване на възможност на ползвателите на мрежата да възпроизвеждат изчислението на референтните цени и да ги прогнозират точно; вземане предвид действително направените разходи за предоставяне на услуги за пренос, като се отчита степента на сложност на преносната мрежа; гарантиране, че няма дискриминация и кръстосано субсидиране; гарантиране, че на крайните клиенти в рамките на дадена входно-изходна система не се налага значителен риск, свързан с обемите; гарантиране, че получените референтни цени не нарушават трансграничната търговия, КЕВР счита, че е целесъобразно окончателната консултация на методиката за референтна цена да бъде проведена от регулаторния орган. За тази цел, обаче, поради фактът, че „Булгартрансгаз“ ЕАД – в качеството му на оператор на преносната система и на подземно газохранилище „Чирен“, разполага с необходимата информация (технически, икономически, счетоводни и други данни) за аргументиране на правилата на методиката за референтна цена, както и за определяне на съответната референтна цена, дружеството следва да предостави на КЕВР проект на методика за референтна цена, включително документ за консултация на същата, отговарящи на изискванията на чл. 26, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460.

В допълнение към горното, с оглед постигане на прозрачност и пълно съответствие с изискванията на посочения регламент, КЕВР счита, че проектът на методика за референтна цена, както и на документа за нейната консултация, следва да отразява препоръките на АСРЕ в Доклад от 16 декември 2020 г. за анализ на документа за консултация относно структурата на тарифата за пренос на газ за България, който доклад съдържа заключенията на АСРЕ във връзка с окончателната консултация на методиката за референтна цена, приложима за формирането на тарифите за достъп и пренос на „Булгартрансгаз“ ЕАД през регулаторния период от 1 октомври 2020 г. до 30 септември 2025 г. Също така, проектът на методика за референтна цена, както и на документа за нейната консултация, следва да отразява и препоръките на Trinomics - избран от Европейската комисия за изпълнител на проект, финансиран от Европейския съюз чрез Инструмента за техническа подкрепа в сътрудничество с Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на Европейската комисия, а именно: Проект „Създаване и прилагане на регулаторни механизми за пазара на природен газ в България“, които препоръки отразяват, както най-добрите европейски практики, така и националните специфики на българската газопреносна система. В този смисъл, проектът на документа за консултация, следва да съдържа, както детайлна информация по всички елементи, изброени в чл. 26, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/460, така и, но не само, информация и данни за стойностите на параметрите, използвани като входни данни в предложената от „Булгартрансгаз“ ЕАД матрична методика за референтна цена; подробна информация за входните данни, позволяващи оценка на методиката за референтна цена – разходи за замяна на отделни участъци, както и разстояние на участъците, договорен и технически капацитет, други входни параметри на методиката, сценариите на потоците; опростен тарифен модел, който да съответства на изискванията на чл. 30, пар. 2, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2017/460; оценка на способността на методиката за референтна цена за отразяване на разходите; оценка на въздействието на приложените корекции върху референтните цени; оценка на кръстосаното субсидиране и недискриминацията; отделяне на разходите за задължение към обществото, като разходи за услуги, които не са свързани с пренос на природен газ; обосноваване на причините за промени в тарифите; оценка на предложената матрична методика за референтна цена в съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2017/460; сравнение на предложената матрична методика за референтна цена с методиката за референтна цена при капацитетно претеглена референтна цена по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2017/460; анализ за спазване на условията за прилагане на чл. 35 от Регламент (ЕС) 2017/460; индикативни референтни цени във всички

релевантни точки за всички години от регулаторния период и въздействието върху конкурентоспособността и отразяването на разходите; анализ на риска, свързан с обемите; анализ на въздействието на изключването на дългосрочните договори от матрична методика за референтна цена и как свързаният с тях избор влияе върху спазването на изискванията по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2017/460, включително информация за капацитети и обемите по дългосрочните договори, дългосрочни сценарии за използване на националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос; прогнозен технически и договорен капацитет за целия регулаторен период; количеството и посоката на газовите потоци за входните и изходните точки и свързаните с тях допускания; други относими данни и информация.

Предвид горното и на основание член 26, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Комисията за енергийно и водно регулиране да проведе окончателната консултация на методиката за референтна цена въз основа на документ за консултация по реда и при условията на член 26 и член 27 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ, както и да публикува преди началото на съответния тарифен период на „Булгартрансгаз“ ЕАД информацията по член 30 от същия регламент.

2. Задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД, в срок до 31.01.2025 г., да представи в Комисията за енергийно и водно регулиране проект на методика за референтна цена, както и на документ за нейната консултация, които да съответстват на мотивите на настоящото решение.

3. Задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД да предоставя на Комисията за енергийно и водно регулиране всяка необходима информация за провеждане на окончателната консултация по реда и при условията на член 26 и член 27 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:
РОСИЦА ТОТКОВА